

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกทางเลือกของนักท่องเที่ยวในการจัดการขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติภูกระดึง เพื่อวิเคราะห์ราคาแฝงของแต่ละคุณลักษณะในการจัดการขยะมูลฝอย และเพื่อวิเคราะห์ความเต็มใจที่จะจ่ายของนักท่องเที่ยวในแต่ละทางเลือกของการจัดการขยะมูลฝอย โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 344 คน ที่มาเยือนอุทยานแห่งชาติภูกระดึงในเดือนพฤศจิกายน – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 เพื่อประยุกต์ใช้วิธีการทดลองทางเลือกในการวิเคราะห์ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอยและรูปแบบทางเลือกในการจัดการขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติภูกระดึงที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจที่สุด

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 15 – 25 ปี สถานภาพโสด และเป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งศึกษาในระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมาเยือนอุทยานแห่งชาติภูกระดึงมาก่อน ซึ่งมีขนาดของกลุ่มเดินทางไม่เกิน 15 คน และพักค้างบนยอดภูกระดึง 2 คืน ผลการศึกษาจากแบบจำลองทางเลือกเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกทางเลือกในการจัดการขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติภูกระดึง พบว่า สถานภาพสมรส และการให้ความสำคัญต่อปัญหาขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติภูกระดึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการเลือกทางเลือกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และร้อยละ 90 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยอื่นๆ เช่น เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน รวมทั้งปัจจัยเชิงคุณลักษณะในการจัดการขยะมูลฝอยไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือ จำนวนถังขยะและที่ตั้งของถังขยะ โดยมีมูลค่าเพิ่มในรูปราคาแฝงเท่ากับ 15.44 บาท/ คน/ คืน อันดับต่อมา คือ คุณลักษณะวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งมีราคาแฝงเท่ากับ 3.15 บาท/ คน/ คืน และทางเลือกในการจัดการขยะมูลฝอยในอุทยานแห่งชาติภูกระดึงที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดคือ มีจำนวนถังขยะเพิ่มขึ้นโดยตั้งอยู่บริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บริเวณหน้าผา และกระจายตามเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ วิธีการจัดขยะมูลฝอยขั้นสุดท้าย คือ การหมักทำปุ๋ยและเผาโดยใช้เตาเผาขยะ และมีค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอย 10 บาท/ คน/ คืน ซึ่งทางเลือกนี้มีส่วนเกินการชดเชยสูงที่สุดเท่ากับ 66,642,400 บาท/ปี เมื่อเทียบกับทางเลือกอื่นๆ

The objectives of this research were to study tourists' factors affecting choices for solid waste management in Phu Kradueng National Park to estimate the implicit price for each manage attribute and to estimate tourists' willingness to pay for choices of solid waste management in Phu Kradueng National Park. The survey was undertaken with 344 visitors in Phu Kradueng National Park from November to December 2005. The study applied choice experiment to determine the willingness to pay for users' fee and the most preferable choice of solid waste management in Phu Kradueng National Park.

It was found that majority samples were male, aged between 15 – 25, single, student, education up to Bachelor degree level and income not greater than 10,000 baht/month. Most people visited Phu Kradueng National Park for first time, group of visitors was not greater than 15 and spent 2 nights in Phu Kradueng National Park. The results from choice experiments shown that the factors affected the amount in negative relationship are marital status and importance of solid waste problem in Phu Kradueng National Park, which are statistically significant at 0.05 and 0.1, respectively. All other factors are considered insignificant. Preferable attributes of solid waste management were attributes with regard to bins and their locations. The implicit price of this attribute is 15.44 baht/person/night. Attribute regarding the preferable disposal method ranks second with its implicit price of 3.15 baht/person/night. Choices of solid waste management provide maximum benefit to visitors in Phu Kradueng National Park, measured in terms of the compensating surplus comprise the following levels of attributes. These manage attributes include increase of bins around visitor center, view point cliff and nature trail, composting and incineration and users' fee is 10 baht/person/night. Its compensating surplus is highest at 66,642,400 baht/year compared with other choices.